

Sygn. akt I C 481/15 upr.

UZASADNIENIE

Powód K. (...) z siedzibą w W. wniósł pozew przeciwko S. T. o zapłatę kwoty 512,13 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż pierwotny właściciel pojazdu marki Volkswagen Golf III 1.4i CL o nr rej. (...) zawarł z (...) Towarzystwem (...) S.A. umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazdów mechanicznych na okres 12 miesięcy. Pojazd będący przedmiotem umowy został zbyty i wydany na rzecz pozwanego w dniu 24 lipca 2013 roku, na którego – zdaniem powoda – przeszedł obowiązek zapłaty składki w kwocie 391,90 zł. Pozwany nie wywiązał się jednak z ciążącego na nim zobowiązania i nie uiścił składki na rzecz ubezpieczyciela. Powstała w ten sposób wierzytelność (...) przelał na rzecz powoda na mocy umowy cesji wierzytelności z dnia 24 czerwca 2014 roku, na którą składa się należność główna, której termin zapłaty upłynął w dniu 11 stycznia 2013 roku oraz skapitalizowane ustawowe odsetki za zwłokę za okres od 12 stycznia 2013 roku do dnia 28 sierpnia 2015 roku.

Pozwany S. T. na rozprawie w dniu 28 stycznia 2016 roku zakwestionował powództwo co do zasady. Pozwany przyznał, iż nabył samochód, którego dotyczy przedmiotowa umowa ubezpieczenia, choć nie potrafił określić kiedy go nabył. Podkreślił, iż w okresie posiadania przedmiotowego samochodu nie przerejestrował go na siebie oraz nie zmieniał ubezpieczenia. Dodał, iż krótko był właścicielem tego pojazdu, albowiem sprzedał go po około dwóch miesiącach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. wystawiło polisę nr (...) z dnia 25 lipca 2012 roku potwierdzającą zawarcie umowy ubezpieczenia pojazdu marki Volkswagen Golf III 1.4i CL – na nazwisko S. T., na okres od 25 lipca 2012 roku do dnia 24 lipca 2013 roku. Wysokość składki ubezpieczeniowej ustalono na kwotę 391,90 zł, płatną do dnia 11 stycznia 2013 roku.

dowód: polisa z dnia 25/07/2012r. k. 19-19v

W dniu 24 czerwca 2014 roku (...) Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. zawarło z K. (...) z siedzibą w W. umowę sprzedaży wierzytelności, na mocy której powód nabył wierzytelności pieniężne przysługujące ubezpieczycielowi wobec ubezpieczających z tytułu niezapłaconych składek ubezpieczeniowych, wynikających z zawartych z ubezpieczycielem umów ubezpieczenia.

bezsporne, nadto: umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 24/06/2014r. k. 20-22

Pismem z dnia 1 lipca 2014 roku powód wezwał pozwanego S. T. do zapłaty łącznie kwoty 466,59 zł, na którą składała się należność w wysokości 391,90 zł z tytułu nieopłaconej polisy oraz należność w wysokości 74,69 zł z tytułu odsetek ustawowych, w terminie 21 dni od daty doręczenia wezwania.

dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 01/07/2014r. k. 24-24v, potwierdzenie wysłania pisma k. 25

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania było roszczenie powoda wynikające z wierzytelności przysługującej wobec pozwanego S. T., nabytej od pierwotnego wierzyciela (...) Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na mocy umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 24 czerwca 2014 roku. Przedmiotowa wierzytelność wynikała z nieopłacenia przez pozwanego składki z tytułu zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazdów mechanicznych.

Jedyną bezsporną kwestią w niniejszej sprawie pozostaje fakt zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 24 czerwca 2014 roku, na mocy której powód nabył od (...) Towarzystwa (...) S.A. wierzytelności pieniężne przysługujące ubezpieczycielowi wobec ubezpieczających z tytułu niezapłaconych składek ubezpieczeniowych, wynikających z zawartych z ubezpieczycielem umów ubezpieczenia. Pozostałe okoliczności faktyczne wskazane w treści uzasadnienia pozwu budzą w ocenie Sądu poważne wątpliwości, i jako takie wymagały wykazania odpowiednimi dowodami.

Na wstępie wskazać należy, iż zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152) w razie przejścia lub przeniesienia prawa własności pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na posiadacza pojazdu, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności, przechodzą prawa i obowiązki poprzedniego posiadacza wynikające z tej umowy. Umowa ubezpieczenia OC ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że posiadacz, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności, wypowie ją na piśmie. Brak jest możliwości zastosowania klauzuli prolongacyjnej na kolejny okres 12 miesięcy, albowiem wyłączone jest stosowanie automatycznego odnowienia się umowy ubezpieczenia na podstawie art. 28 cytowanej ustawy w sytuacji przejścia lub przeniesienia prawa własności pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Chodzi o każdą formę zmiany właściciela pojazdu mechanicznego – w tym umowę sprzedaży – którego zbywca korzystał z ochrony ubezpieczeniowej.

Dla zachowania stałej ochrony ubezpieczeniowej posiadacz pojazdu wypowiadający umowę ubezpieczenia ma obowiązek zawarcia nowej umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, najpóźniej w dniu rozwiązania się umowy wypowiedzianej. Według art. 32 ust. 4 cytowanej ustawy posiadacz pojazdu mechanicznego, który przeniósł prawo własności tego pojazdu, ponosi solidarną odpowiedzialność z posiadaczem pojazdu, na którego przeniesiono prawo własności pojazdu, za zapłatę składki należnej zakładowi ubezpieczeń za okres od dnia przeniesienia prawa własności do dnia powiadomienia przez niego zakładu ubezpieczeń o zbyciu pojazdu. Solidarna odpowiedzialność za zapłatę składki jest wyjątkiem od zasady, że po zbyciu pojazdu wszelkie prawa i obowiązki wynikające z umowy ubezpieczenia dotyczą wyłącznie nabywcy, stającego się stroną stosunku prawnego ubezpieczenia i na którego rzecz świadczona jest ochrona ubezpieczeniowa. Skutki wyrządzenia przez niego szkody po dniu zbycia pojazdu nie mogą już więc obciążać jego zbywcy. Odpowiedzialność w tym zakresie ponosić już będzie nabywca pojazdu, nawet gdyby szkoda nastąpiła jeszcze przed wymaganym powiadomieniem zakładu ubezpieczeń (tak: Komentarz do art. 32 Ubezpieczenia obowiązkowe Miaskowski 2012, wyd. 1/K. Niezgodna, Legalis).

W niniejszej sprawie powód dochodził roszczeń wynikających z nieopłacenia składki z tytułu polisy nr (...) z dnia 25 lipca 2012 roku wystawionej na mocy umowy ubezpieczenia OC. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż przedmiotową umowę ubezpieczenia OC ubezpieczyciel (...) Towarzystwem (...) S.A. zawarł z pierwotnym właścicielem pojazdu marki Volkswagen Golf III o nr rej. (...), na okres 12 miesięcy. Powód podkreślił, iż w dniu 24 lipca 2013 roku pojazd, który był przedmiotem umowy ubezpieczenia OC, został zbyty i wydany pozwanemu S. T., przy czym nie wypowiedział on umowy ubezpieczenia OC u pierwotnego ubezpieczyciela, w związku z czym przeszły na niego wszelkie prawa i obowiązki wynikające z tej umowy ubezpieczenia OC.

Podkreślić należy, iż strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanego, jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów i spełnia dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady sporności (kontradyktoryjności) w procesie, a po drugie określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. K. Piasecki, Kodeks cywilny. Księga pierwsza. Część ogólna. Komentarz, Zakamycze, 2003 r.). Oznacza to zatem, że Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Zgodnie bowiem z przyjętą linią orzecniczą obowiązek

wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29), ponieważ Sąd został wyposażony jedynie w uprawnienie, a nie obowiązek, dopuszczenia dalszych jeszcze, nie wskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest – czy też nie jest – dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.). Dlatego też Sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 zd. 2 k.p.c. uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznany spór jest ich sprawą, a nie sądu.

Zaproponowany przez powoda materiał dowodowy złożony wraz z pozwem, w ocenie Sądu wywołuje poważne wątpliwości co do przyznania racji twierdzeniom powoda wskazanym w uzasadnieniu pozwu i nie daje podstaw do uznania wywodzonych okoliczności za wykazane. Z treści uzasadnienia pozwu wynika, że roszczenie dotyczy umowy ubezpieczenia, którą potwierdza polisa nr (...), zawartej na okres 12 miesięcy. Powód wskazywał, że umowa ubezpieczenia zawarta została ze zbywcą pojazdu i na dowód tego powoływał polisę ubezpieczeniową, która została dołączona do akt sprawy (dowód: k. 19). Z treści dokumentu polisy nr (...) wynika, iż została ona wystawiona w dniu 25 lipca 2012 roku i obejmuje ubezpieczenie za okres od dnia 25 lipca 2012 roku do dnia 24 lipca 2013 roku. Pomimo, iż – zgodnie z twierdzeniami powoda – polisa ta została wystawiona na rzecz zbywcy pojazdu, to z treści dokumentu polisy – która ma zaświadczać, że zbywca zawarł z ubezpieczycielem umowę ubezpieczenia w lipcu 2012 roku – wynika, że właścicielem pojazdu w chwili zawierania umowy był pozwany S. T.. W tym miejscu wskazać należy, iż w uzasadnieniu pozwu powód wskazuje, że S. T. nabył pojazd objęty polisą nr (...) dopiero w dniu 24 lipca 2013 roku, czyli w ostatnim dniu obowiązywania umowy ubezpieczenia OC, na który została zawarta umowa z dnia 25 lipca 2012 roku.

W ocenie Sądu twierdzenia powoda o stanie faktycznym zawarte w uzasadnieniu pozwu budzą wątpliwości, albowiem przeczą one temu co zawierają dokumenty złożone do akt sprawy jako dowody. W szczególności z dokumentów dołączonych do akt sprawy, które budzą wątpliwości sądu, w związku z twierdzeniami strony powodowej, wynika, że właścicielem pojazdu na dzień 25 lipca 2012 roku miał być pozwany S. T.. Tymczasem powód wywodzi, że pozwany stał się właścicielem pojazdu dopiero w dniu 24 lipca 2013 roku.

Powód też w swoich wnioskach dowodowych zgłaszał wniosek o przeprowadzenie dowodu z umowy zbycia ubezpieczonego pojazdu/informacji ubezpieczonego o zbyciu pojazdu. Tymczasem do pozwu, ani w późniejszym toku postępowania, dokument taki nie został złożony. Dlatego też w oparciu o art. 217 § 3 k.p.c. wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z tego dokumentu należało pominąć.

Wobec nie przedłożenia dowodu potwierdzającego zbycie pojazdu na rzecz pozwanego, nie sposób ustalić, kiedy rzeczywiście nastąpiło zbycie pojazdu i skąd nazwisko pozwanego w treści polisy, która została wystawiona na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej w dniu 25 lipca 2012 roku, kiedy to – jak twierdził powód – pozwany właścicielem ani posiadaczem przedmiotowego pojazdu nie był.

Z oświadczenia pozwanego, który stawiał się na termin rozprawy wynika, że nie zawierał on z pierwotnym ubezpieczycielem żadnej umowy ubezpieczenia. Pozwany nie był jednak w stanie określić, kiedy nabył pojazd, kiedy zbył pojazd, przy czym twierdził, że właścicielem przedmiotowego pojazdu był krótko, około dwóch miesięcy. Takie oświadczenia nie mogą stanowić podstawy do ustalenia stanu faktycznego, zgodnie z twierdzeniami powoda – w szczególności nie można uznać, że pozwany przyznał okoliczności faktyczne wywodzone przez powoda.

Dodatkowo w tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 509 k.c. przelew wierzytelności oznacza przeniesienie wierzytelności oznaczonej co do tożsamości i dla skuteczności takiej transakcji konieczne jest precyzyjne oznaczenie przenoszony wierzytelności. Oznacza to, że skuteczne wywodzenie uprawnień z faktu nabycia wierzytelności na podstawie umowy cesji wymaga udowodnienia bez wątpliwości, że do cesji konkretnej wierzytelności doszło.

W ocenie Sądu powód nie udowodnił, że dochodzone wierzytelności faktycznie posiada. W opinii Sądu, nie budzi wątpliwości fakt zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności między powodem (...) Towarzystwem (...) S.A. z dnia 24 czerwca 2014 roku. Brak jest jednak podstaw, aby uznać, iż powód wykazał, że w wyniku zawartej umowy

nabył również wierzytelność przysługującą (...) wobec pozwanego S. T.. Na tę okoliczność powód przedłożył do akt sprawy kserokopię wyciągu z załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności stanowiącego zestawienie wierzytelności będących przedmiotem umowy przelewu z dnia 24 czerwca 2014 roku.

Zgodnie z utrwalonym w judykaturze stanowiskiem, niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. W postępowaniu opartym na dokumencie prywatnym źródłem wiadomości jest, zgodnie z art. 245 k.p.c., zawarte w nim i podpisane oświadczenie, stąd dla uznania kserokopii za dokument prywatny, świadczący o istnieniu oryginału o odwzorowanej w niej treści, niezbędne jest oświadczenie o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Takim oświadczeniem jest umieszczone na kserokopii i zaopatrzone podpisem poświadczenie zgodności kserokopii z oryginałem. Dopiero wtedy można uznać kserokopię za dokument prywatny świadczący o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej. Natomiast bez wspomnianego poświadczenia kserokopia nie może być uznana za dokument (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 marca 1994 r., III CZP 37/94, postanowieniach z dnia 27 sierpnia 1998 r. III CZ 107/98 i z dnia 18 października 2002 r., V CKN 1830/00 oraz w wyroku z dnia 6 listopada 2002 r., I CKN 1280/00).

Wątpliwości, które powstały w związku ze złożonymi dokumentami czynią nie wykazany roszczenie powoda w niniejszej sprawie, w związku z czym Sąd oddalił powództwo. Nawet gdyby przyjąć argumentację strony powodowej, że pozwany nabył przedmiotowy pojazd w dniu 24 lipca 2013 roku to ewentualne zobowiązanie – zgodnie z art. 32 ust. 4 cytowanej ustawy – powstałoby za okres tylko jednego dnia. Zgodnie z twierdzeniami powoda zawartymi w uzasadnieniu pozwu, to przeniesienie nastąpiło w dniu 24 lipca 2013 roku i ewentualnie ten jeden dzień można było rozważać w niniejszej sprawie, gdyby nie wątpliwości Sądu, które powstały w związku ze złożonymi do akt sprawy dokumentami, które czynią to roszczenie w ocenie Sądu nie wykazany.